

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Z novo vero v Novo leto!

Leto, ki nam ni prineslo dobrot, se sklana na zaton. Prineslo nam je obilo udarcev, dalo nam je dovolj razočaranj, zato ne bomo žalovali za njim. Ne bomo žalovali, a tudi ne bomo obupavali ob pogledu v bodočnost.

Za pametnega človeka je vse, kar doživlja, vedno neprekinjena šola. Včasih so nauki trdi, včasih tudi dragi, vedno pa koristijo, ako jih človek hoče prav razumeti in se ravnati po njih.

Za nas kmetijske ljudi je v tem oziru bilo to leto bogato. Slovenec, zlasti pa slovenski kmetijski človek se je navzel v dolgih stoletjih podjarmljenosti in odvisnosti mnogih slabih lastnosti, ki ga ovirajo v razmahu in razvoju. Poglavitna in najslabša pa je pomanjkanje vere vase in v lastno silo. Vedno bi se na koga naslanjal, vedno bi hotel biti komu pokoren.

Spričec nekdanjih razmer, ki smo živeli v njih, je ta poteza slovenskega značaja razumljiva. Država nam je bila tuja in tisti, ki so jo vodili in vladali, so nam bili tujci. Ti ljudje niso nikdar želeli naše samozvesti, ampak so zahtevali od nas samo pokorščino. Šli so celo tako daleč, da so zahtevali od nas, naj molimo za svoje tlačitelje. Naravno je bilo, da je slovenski človek tako državo zavestno ali podzavestno sovražil, čeprav ji je bil na zunaj vdan.

Ta dolgotrajna, po položaju samem povzročena razdvojenost, v kakršni je slovenski narod moral živeti, mu je, kakor rečeno, vtisnila v njegov značaj poseben pečat. S prevratom pa so se zunanje razmere čez noč spremenile. Pogoji za pojmovanje države in razmerja med državljani in državo so postali čez noč popolnoma drugačni. Iz prejšnjih podjarmljenecv smo Slovenci nenadoma postali svobodni državni narod, poklican pred čisto nove naloge. Država nam ni bila več tuja nasilnica, ampak lastna mati, ki ni v nas videla nič več »podanikov in podložnikov«, temveč svobodne državljane. Zdaj ni šlo več za slepo pokorščino in prikrit odpor proti tujcem, ampak za spoštovanje in ljubezen do države, ki smo jo spomnili hoteli in je torej naša last. Nekdaj smo priznavali oblast, ker smo jo morali, v lastni državi jo spoštujemo iz naše svobodne volje, ker vemo, da v oblasti in v državnem redu v narodni državi spoštujemo hkratu — sebe! Nekdaj smo se ravnali po zakonih radi nasilne pokorščine, v lastni državi želimo spoštovati zakon zato, ker vemo, da je iz nas postavljen nam v zaščito.

V tem je bistvena razlika med podjarmljenim in svobodnim državnim narodom: Prvemu je priznavanje avtoritete suženjska dolžnost, drugemu izraz svobodne volje in narodnega ter državljianskega ponosa.

Mi kmetje smo se v narodni državi tega vedno zavedali in smo tudi v tem pravcu uravnavali svoje gospodarsko, kulturno in

politično delo. Nikdar nismo pridigali slepe, suženjske pokorščine, ampak smo vedno naglašali, da spoštujemo in priznavamo avtoriteto v lastni državi radi lastnega človečanstva, ki naj bo po naši svobodni volji vteleseno in upodobljeno v tej najvišji narodni tvorbi. Zato je tudi naše stališče do države izza njene ustanovitve do danes ostalo vedno isto in se niti ne more spremeniti.

Drugače je v političnem življenju nekaterih drugih strani. Tam ni država izraz svobodne narodove volje, ampak sredstvo za oblast. Zato je priznavana slepo, dokler zahteva slepo pokorščino in dovoljuje tudi poedinim oblastnikom zahtevati samo slepo, brezpogojno pokorščino od državljanov, ki so v tem primeru le slabotna raja.

Mi vemo, da je v narodni državi tako pojmovanje škodljivo narodu in državi, vendar se nam dozdeva, da hočejo nekateri tudi pri nas poskusiti uvajati to pojmovanje. To pa nikakor ni v korist državi niti v korist narodu. Tako pojmovanje škoduje ugledu države same in ureditvi njenega razvoja na znotraj, pa tudi njenemu ugledu in vplivu na zunaj. Močno pa tudi škoduje neobhodno potrebni povezanosti med državo in državljani. V teh namreč začne pojemat i ljubezen do države, ker ne čutijo več v njej izraza lastne moči, ampak gledajo le silo, ki jih stiska. Zato začno napake posameznikov in vse nadloge,

ki jih tarejo v kateremkoli oziru, pripisovati državi in jo delati odgovorno zanje.

Ze v ugodnih političnih in gospodarskih razmerah je tako stanje nezdravo. Naravnost usodno pa lahko postane v času kriz in pretresljajev, kakršne doživlja naša doba.

Kdor torej želi sam sebi in svoji narodni državi dobro, mora po svojih močeh delovati na to, da se ta škodljiva miselnost nikdar več ne vrne. Privzgojena nam je bila v času odvisnosti s pomočjo tujih sil, ki so nam bile vedno sovražne. Kakor tedaj, so nam sovražne tudi danes. Zato jih moramo zavreči, odkloniti in se dosledno boriti proti njim.

Posameznik takemu boju ni kos in tudi ne more zmagati. Uspeh je zagotovljen le v složni skupnosti. Vsi kmetijski ljudje se moramo strniti in se postaviti odločno v brambo za državo in zase. Tu ni dovolj reči: »Bodo že gospodje opravili!« Ne, če mi sami ne bomo poskrbeli, ne bo poskrbel nihče. Zlepa noben stan ni tako izpostavljen izmuzgavanju in izkoriščanju kakor vprav kmetijski stan z vsem podeželjem. Zato pa je tudi za kmetškega človeka najbolj važno, da postane in ostane država na oni višini, ki odgovarja morju zanje prelite krvi.

Z vero vase in v lastno silo odstranimo torej s sebe in svoje okolice vse staro slabo in gnilo. Potem smo lahko prepričani, da nam bo novo leto prineslo uspehov, ki si jih želimo, in takega življenja, ki ga narod pričakuje in zasluži.

Sedemnajst let

Z današnjo številko zaključuje naš list svoje sedemnajsto leto.

Sedemnajst let, malo v življenju poedinca, a že častitljiva doba v življenju političnega lista. Bilo je mnogo bojev, mnogo težav, obilo razočaranj, pa tudi dokaj veselih uspehov v teh sedemnajstih letih. Eno pa je, kar nas posebno bodri:

Vseh 17 let je Kmetški list dosledno in vztrajno branil interese kmetškega človeka in edini visoko dvigal zastavo naše stare pravde. Kar se je okrog njega navihralo slabega, kar je hotelo v našem gibanju uveljavljati sebične namene in osebne koristi, to je seveda moralo odpasti in izginiti. Naše gibanje je gibanje zdrave, narodove krepke volje in moči. Kar pa je bilo zdravega in trdnega, je ostalo in bo ostalo. Za nami rase mlad rod, nov rod, ki bo v borbi preskušen in utrjen nadaljeval, kar smo mi začeli.

Zato z zaupanjem gledamo v bodočnost in gremo s zaletom in ponosom v 18. leto. Vse, ki so dobre volje, vabimo v naš krog. Vsak kmetijski človek, pa naj živi kjerkoli, naj se zaveda, da je samo Kmetški list — njegov list!

Majhen narod smo in reven kmetijski narod. Zato je tudi naš tisk skromen kakor vse naše življenje. Za nami ni denarja tuje gospode, pri nas rase vse iz lastne sile. Zato pa je naš list tudi res neodvisen. Pokoravati se mora le državnim zakonom, nikoli pa ne komandi denarne gospode!

Taki smo bili in tako bomo ostali! Rajši malo in dobro, pa da je to res naše in pošteno, kakor pa da bi bili razkošni in napihnjeni, zraven pa objestni gospodi pokorni. Ne banke, n. kapitalistične družbe, ampak trdi kmetijski žulji so temelj, na katerega zidamo. Zato pa vemo, da pojde z nami slovenska vas, da pojde z nami vse, kar pošteno kmetško misli.

V novem letniku bomo Kmetški list kolikor mogoče pomladili in osvežili, da bo res pravi ljudski list. Že po opremi bo svež, še bolj pa po vsebini. Poskrbljeno je, da bomo poleg političnih in poučnih člankov in sestavkov objavljali vedno dovolj novic, poročil o naših ljudeh v tujini, zraven pa tudi spise in članke o gospodarstvu, gospodinjstvu itd. Vsakdo bo našel kaj zase. Seveda ne bomo pozabili kmetijskih fantov in deklet, pa tudi

Srečno in blagoslovljeno novo leto 1936

svojim naročnikom, dopisnikom
in poslovnim prijateljem želita

uredništvo in uprava

ne poslov in onih, ki jim gruda ni mogla dati kruha in so morali v mesto, v tovarne ali v rudnike. Za vse bo v našem listu prostora in vedno bomo branili pravice socialno in gospodarsko šibkih in zatiranih.

Kot čisto novo uvedemo zaglavje Mlada greda, ki bo namenjeno našim kmetiskim otrokom. Zanje doslej v listu ni bilo določene nobenega prostora, odslej pa bo tudi ta pomanjkljivost odstranjena. Skrbna teta Meta bo kramljala z malimi, jim pisala pesmi in povesti, delila pridnim nagrade in skrbela za to, da se bodo tudi naši otroci počutili v Kmetiskem listu doma. Ako pomislite, kaj vse stori gospoda za otroški tisk, potem boste gotovo to novost toplo pozdravili.

Tudi povestim bomo posvetili vso pažnjo in bo glavni podlistek izhajal tako, da si vsak čitatelj iz njega lahko ob koncu leta da vezati knjigo, ki bo obsegala nad 200 strani in bo po vsebini res bogata. Že sama taka knjiga stane danes več kot Din 30—. Mi pa z ozirom na težavni položaj našega kmetkega človeka ne bomo naročnine prav nič povišali. Vzlic vsem žrtvam, ki jih zahteva list, ostane naročnina ista, namreč Din 30—.

Zato pa vsi v naš krog! Vsakdo naj poskrbi v krogu svojih znancev in prijateljev kar največ novih naročnikov. V slogi je moč in združeni bomo zmagali. Vsem tedaj veljaj: **KDOR RES JE KMET, POSTEN IN ČIST, NAROČA SI LE — KMETSKI LIST!**

Ponarejen denar

Kolikor hujše pritiska gospodarska beda, toliko bolj se množe primeri, da se podeželski ljudje ukvarjajo s ponarejenim denarjem. Prepričani smo, da se v večini primerov ne zavedajo, kakšno krivico delajo s tem sebi, svoji okolici in državi, zato naj veljajo te besede vsem in vsakomur, da ne bo poleg drugih bridkosti še novega gorja.

Vprašanje denarja in njegove vrednosti je jako zamotano, zato ne bomo tu razpravljali o njem. Dovolj je, če povemo, da je denar v vsaki državi edino zakonito plačilno sredstvo. (Čeki, menice itd. so prav za prav tudi denar, ki pa je vezan na določene pogoje in rok!) Za svoj denar država jamči doma in s posebnimi zakoni, predpisi in mednarodnimi dogovori čuva njegovo vrednost zlasti tudi na zunaj v mednarodnem prometu.

Niti kovanci niti bankovci ne pomenijo sami po sebi skoraj nobene vrednosti, ampak so toliko in toliko vredni šele v okviru zakonov in na podlagi državnega jamstva. Za ponarejen denar pa seveda država ne jamči in torej ni vredni nič.

Denar, ponarejen v večjih množinah, lahko škoduje državnemu ugledu in kreditu doma in

v tujini, v manjših množinah, za kakršne navadno gre pri nas, pa vsaj tistim, ki za goljufiv denar dajo pošteno blago.

V vsakem primeru je torej ponarejanje denarja grda goljufija, nikdar in nikakor pa ni mogoče z njim doseči tega, kar marsikdo v nevednosti misli, češ: »Če bi izdelali dovolj denirja, pa bi bilo vse dobro!« Naroče, to položaj samo poslabša! V obrambo sebe in državljanov zato tudi vsaka država ponarejanje in zavestno razpečevanje takega denarja strogo kaznuje. Kdor se torej s tem poslom v tej ali oni obliki peča, škoduje tudi sam sebi. Prej ali slej mu oblast brez dvoma pride na sled in ga zgrabi za vrat.

Vemo in čutimo, da je danes življenje bridko, toda taka sredstva ne pomenijo pomoči. Samo delo in združen napor, da odstranimo iz javnega življenja vse, kar je slabega in kvarnega, nas more rešiti. Ponarejen denar nam pa prav taliko pomaga, kakor ljubezen tiste gospode, ki se pred volitvami kmetu dobriča, po volitvah ga pa niti poznati noče. Samo poštena kmetka zavednost v organizirani skupnosti vseh delovnih sil nepokvarjenega kmetkega človeka je tista lestev, po kateri se lahko rešimo propasti in pogina.

Kmetka žena v preteklosti

Da bomo razumeli sodobno kmetko ženo, se moramo ozreti v preteklost, na prilike in okoliščine, v katerih je živela nekoč, na razne vplive, na duh časa in končno na posledice. Žena je bila v vseh časih zapostavljena, kmetka ravnotako kot meščanska. Ker je telesno šibkejša, si jo je mož podjarmil. Bila je orodje v njegovih rokah. V njej je gledal mož le delavno moč in stroj za razmnoževanje človeškega rodu, kvečjemu še sredstvo za povečanje premoženja potom dote. (Ta navada je še danes v veljavi.) Niti vzgoje otrok niso zaupali ženi v starem veku. Pri nekaterih narodih se je vzdrževalo mnenje, da ženska nima duše. Prištevali so jo torej k živalim. Ne smemo se čuditi potem, da so tudi ravnali z njo kot z živaljo. Znano je, da na Kitajskem še danes ne sme jesti žena z možem za isto mizo.

Šele Kristus je z reformo izboljšal položaj ženi. Dvignil jo je na višino človeka. Priznal jo je za enakovredno možu. Po materi božji je dvignil ugled žene-matere. Vendar je telesno, duševno in socialno slaba ostala žena tudi v srednjem veku.

Poprišče ženiniga dela je bilo omejeno le na dom. Dočim je v starem veku tudi poljska čeda kolikor jih je bilo opravljala največ žena sama, medtem ko je mož pohajkoval in hodil na

lov. Večje življenjske potrebe so tudi gospodinjske opravke pomnožile. Pehala se je od zore do mraka s hišnimi opravili, z otroci, s svinjami in z živino. Če se je pred delom hotela oddahniti, je brž nanjo zanjoval mož ali tast pa tudi oče, še od lenobe boš segnila. Zabičevali so kmetiskim ženam in dekletom, da je delo edini namen in cilj njihovega življenja. Tako je v delu kmalu vsaka mlada ženska otopela, da ni čutila nobenih želja in nobenih potreb več. Življenje zunaj domačega plota je bilo dolgo časa kmetškemu žensktvu neznano. Niso se zanimale zanj, ker jim je to bilo zabranjeno. Če je katera kje postala in prisluhnila pogovorom, jo je brž kdo nahrulil: »Ali nimaš nobenega dela«, »ali so ti noge primrznile«. S takimi in podobnimi ljubeznivostmi so ubili v ženski še ono malo zanimanje za življenje v svetu, kolikor ga je imela. Navajena odrekanja, se je odrekla tudi temu in se zatekla v cerkev, kjer ji ni nihče ničesar oporekal in odkoder je nikdo ni podil. Molitev je postala njena edina tolažba, cerkev edino zavetišče. Ni čudno, da se je Bogu vsa predala in mu doprinašala celo materialne žrtve. Posledica tega je bila, da je postala nezaupljiva in boječa napram ljudem. Vse svoje želje, svoje križe in težave je zaupala le Bogu, ker pri ljudeh ni našla razumevanja zanje, ker je povsod naletela le na odpor

in zasmehovanje. Tudi hinavščina, ki je tipična ženska lastnost, se je pojavila kot posledica gredga ravnanja z ženo. Morala se je pač pretvarjati, ker bi se sicer ne mogla preriti skozi življenjske težave. Duševna zaostalost je tudi ena kvarnih posledic napačne ženske vzgoje. Moški so hodili po svetu, opazovali najrazličnejše pojave, o njih razmišljali in se tako umsko razvijali. Ženska je, nasprotno, priklenjena na dom, opravljala enolično delo, pri katerem ji ni bilo treba nič misliti. Odpadla je torej vsaka prilika, da bi se duševno pomaknila naprej. V tem tiči glavni, ako ne edini vzrok ženske duševne zaostalosti. V 17. stoletju so vendarle ljudje začeli odpirati oči. Našli so se pred izbiro: ali se gleda na ženo kot na poedinko, od katere vzgoje je odvisna stopnja napredka generacije, katero ustvarja, ali pa se pozabi na njo in na naraščaj, ki ga daje. To vprašanje se je sicer pojavilo v mestih, vendar pa je bilo enako važno za kmetško ženo, ker je usoda obeh tesno spojena. Niso vedeli ali bi ženo priznali za svobodno tovarišico in pomočnico možu, ali bi se še dalje sklicevali na svoje pravice in ji zabranili stavljati predloge in vplivat posredno ali neposredno na njih delo v domačem, kakor v javnem življenju. Nastane vprašanje, kako korist so imeli ljudje od tega, če je žena ostala slaba, naklonjena praznoverju predsodkom in nezaupljivosti.

Stvarno svobodo je prinesla ženi francoska revolucija. V načelih božanske pravice: bratstva, enakosti, svobode, je žena ugledala zvezdo vodnico v bodočnost. Od tedaj datira tkzv. emancipacija.

V poznejših letih je v borbi z moškim spoznala, da je v borbi z življenjem neobhodno potrebna vztrajnost, požrtvovalnost in v tekmi z njim tudi dokazala, da je čvrsta, da ima močno voljo in treznega duha.

V vojnem času, ko so naše kmetke žene v odsotnosti moških same vodile gospodarstvo in upravljale domove, so dovolj pokazale kaj zmorejo.

Nesramnost velesil

Po svetovni vojni je bila ustanovljena v švicarskem mestu Ženevi Zveza držav ali Društvo narodov zato, da bi mogle njegove članice uspešneje braniti svojo svobodo, neodvisnost in nedotakljivost državnih meja ter zagotoviti splošen mir med narodi. Ta lep cilj naj bi Društvo narodov doseglo na ta način, da bi se spravile na napadalca vse druge države ter ga z lepa ali zgrda prisilile, da od vojne odneha. Italija je članica Društva narodov. Abesinija tudi. Italija je brez pravega razloga napadla Abesinijo. Zoper Italijo je Društvo narodov proglasilo sankcije, to je, prepovedalo je izvoz v Italijo vseh onih sirovin in predmetov, ki se porabljajo za vojno. Zaradi neuspešnosti sedanjih kazni, bi se morale sankcije poostriiti in predvsem prepovedati izvoz premoga in petroleja. Težo dosedanjih sankcij občuti najbolj Jugoslavija. Prepoved izvoza premoga in petroleja pa bi zadela najhujše Anglijo in Francijo. Da bi do tega ne prišlo, sta vladi omenjenih velesil izdelali mirovni predlog, ki je Italiji nudil nič manj kot polovico — Abesinije, napadene države — članice Društva narodov, ki bi jo morale ščititi zlasti velesile. Cel svet se je tej nesramnosti uprl in angleški zunanji minister je moral podati ostavko zaradi ogorčenja angleškega naroda.

Krepak odgovor na take verolomne predloge je dala tudi sama Abesinija, ki je te dni pričela z ostro ofenzivo na severni fronti ter italijanski armadi prizadejala nekaj hudih porazov. Abesinija namreč dobro ve, da je kljub Društvu narodov največje jamstvo svobode in neodvisnosti močna armada in jeklena pest. Pred njo in samo pred njo imajo tudi velesile spoštovanje.

Francosko-angleški predlog je seveda propadel in v Ženevi ga je Društvo narodov položilo med zaprašene akte.

Trošarina na vino in vinski mošt

Uvedba banovinske in občinske trošarine na vino in vinski mošt je vzdignila mnogo protestov, tako s strani gostilničarjev, kakor tudi s strani vinogradnikov.

Ce pogledama v »Službeni list Dravske banovine« opazimo, da znašata pri večini podeželskih občin banovinska in občinska trošarina skupno 2 dinarja za liter, pri mestnih občinah celo 2,50 dinarja. Redki so primeri, kjer bi imele občine nižjo trošarino od enega dinarja za liter vina in vinskega mošta. Nekaj jih je, toda prepričan sem, da znižana občinska trošarina na 0,75 ali celo 0,50 dinarja ni šla v korist vinogradnika, nego jo je zgolj pripisati uvidevnosti članov občinskega odbora, ki so v nekaterih krajih ali hoteli koristiti gostilničarjem, v nekaterih pa so predvidevali, da bo razlika 25, oziroma 50 par zvišala ceno vino, ko bo vinogradnik prodajal svoj vinski pridelek. Zamišljeno delo je bilo dobro le v drugem primeru, vendar se praktično ni moglo uresničiti, ker še pri nas vinska trgovina ni organizirana. Organiziranje vinske prodaje bi bil predpogoj za višjo ceno slovenskega vina, posebno vin pri vinogradnikih-kmetih, ki imajo le manjše gorice, posajene z različnimi sortami, ki jih radi malenkostne množine ob trgatvi ni mogoče sortirati, kakor to lahko delajo večji vinogradniki, kateri tudi svoja vina prodajajo po mnogo povoljnejših cenah. — Ze od trgatve sem čitam v poročilih o vinskih kupčijah ceno vinu od 2—3 dinarje, katera cena je mnogo prenizka in kmet-vinogradnik, ki je v glavnem prodajalec teh vin, je občutno udarjen.

Letošnje leto, ko je bila v splošnem dobra vinska letina, tudi kakovostno še ne slaba, nam je zopetni dokaz, da je treba zaradi vinske kupčije nekaj pozitivnega ukreniti. Za precejšen del slovenskih kmetov v Slovenskih goricah, v Halozah, na Dolenjskem, v Beli Krajini itd. je to

vprišanje življenjsko eksistenčnega značaja. In pri ugodni rešitvi tega vprišanja igrata banovinska in občinska trošarina na vino in vinski mošt veliko vlogo. Gotovo že pripravlja finančni oddelek banovine proračun za leto 1936/37 in tako je še čas, da se trošarinska zadeva ugodno reši. Trditev, da je nujna potreba, v interesu kmetov-vinogradnikov, da se banovinska in občinska trošarina ukine, oziroma, da se vsaj ukine banovinska trošarina, občinska trošarina, ki predstavlja precejšen dohodek občinskega proračuna, pa maksimira na 50 para pro liter. Ako pa banovina ne bi mogla izgube pri trošarinah nadomestiti z drugimi dohodki, je treba banovinsko in občinsko trošarino maksimirati skupno največ na eden dinar. Tako bo nam ostal prihranek 1 dinar pri litru, ki mora biti v dobrobit kmetov-vinogradnikov.

S tem začnemo novo vprišanje, vprišanje zvišanja cene kmetiskim vinom vsaj za prihranjeni dinar pri litru. V naših časnikih je bilo že večkrat napisano, koliko denarja poberejo mešetarji, prekupčevalci, v splošnem nesolidna vinska trgovina, kar gre vse v breme vinogradnika. In če hočemo, da bo v primeru znižanja banovinske in občinske trošarine in v vseh drugih primerih razlika v dobro kmetu-vinogradniku, moramo vinsko prodajo organizirati na združni podlagi, ki v glavnem izključuje dobičkarstvo.

Kakor rečeno, predstavljata trošarini na vino in vinski mošt za vinogradnika važen gospodarski pomen in njuna ugodna rešitev bo v neki meri lajšala stisko, ki danes vlada med podeželskim prebivalstvom. Dvig vinske cene enega dinarja za liter pa bi prinesel zaenkrat v celoti kmetu-vinogradniku ogromen denar, ki ga bo slovenski kmetovalec prav lahko uporabil.

Kreft Vlado.

Na Kubi so ustanovili žensko bojno legijo, kateri poveljuje žena samega vojnega ministra Batista. Legijonarke se baje pripravljene preliti kri za domovino.

Dva svetova

Boj med državo in cerkvijo v Nemčiji

Edina sila, ki se je v Nemčiji upala Hitlerju postaviti kolikor toliko po robu, je bila cerkev, zlasti pa katoliška cerkev. Sicer je Hitler dosegel sporazum z Vatikanom, vendar vzlic medsebojni pogodbi napetost ni pojenjala. Rekli bi, da se je celo poostrila, zlasti v vseh onih točkah, kjer katoliki niso mogli ali niso hoteli brez pridržka stopiti v okvir Hitlerjeve zamisli.

Ostra borba traja že dolgo časa in pride za zunanji svet zlasti vidno do izraza v številnih procesih proti redovnikom in redovnicam radi kršitve nemških deviznih predpisov, oziroma kakor se izražajo nemški listi »radi tihotapstva z devizami«. Obsodbe so večinoma ostre in kazni hude.

Zadnji čas se je borba še poostrila. Minister za vere, Hans Kerrl je izdal tole ostro naredbo:

1. Vsi govori, ki so namenjeni za vernike, morajo biti predloženi policiji v pregled. 2. Označila s prižnice so prepovedana. 3. V cerkvah ni dovoljeno pobirati denarja. 4. Nobena cerkev nima pravice sklicevati zborovanj. 5. Vsaka cerkvena organizacija bo razpuščena, ako krši državne postavbe.

To zgovorno priča o ostri borbi med dvema svetovoma, ki sta oba odločena vzdržati do skrajnosti. Kdo bo zmagoval, je vprišanje — brez odgovora.

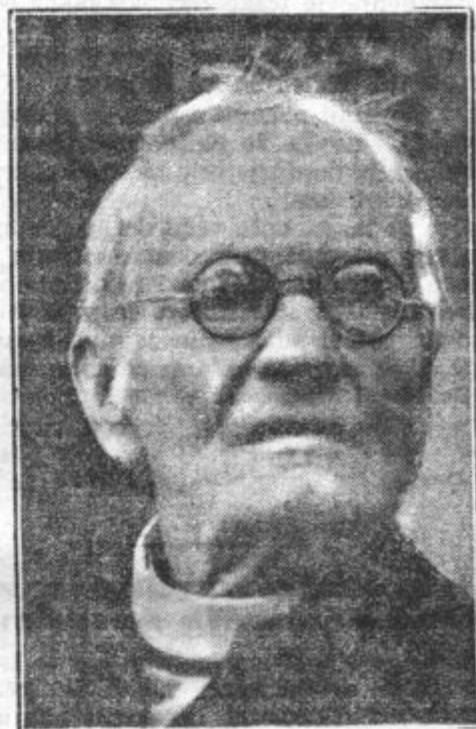
Zlato za železo

Ko je pokojni Avstriji že trda predla, je pričela proti koncu vojske pobirati po hišah bakrene kotle, medenineaste kljuge in druge predmete iz boljših kovin. Pa ne samo to. Uvedla je veliko akcijo za zamenjavo zlata za železo. Zlate prstane, uhane, obeske itd. so zamenjavali »navdušeni« patrijotje za železne predmete. Po časopisju

je donela velikanska reklama, kako narod »prostovoljno« daruje svoje najdragocenejše stvari za zmago »katoliške« Avstrije in za njeno večno življenje. Toda čim večja je bila ta »prostovoljnost«, tem bolj so ljudje podzvestno čutili, da stari kotli Avstrije ne bodo rešili in tudi ne še tako veliki murčki. In je res niso.

Te dni čitamo in vidimo v slikah slično zadevo v Italiji. Država poziva svoje zavedne državljane, da zamenjavajo zlato za železo. Cele kilograme zlatih prstanov, kolajn in drugih predmetov menda darujejo nekateri državljani svoji domovini. Tudi Mussolinijeva žena je zamenjala zlate poročne prstane za železne, da bi zmagovalo italijansko orožje v Abesiniji.

Prelat Tomo Zupan 96 letnik

Na Okroglem pri Kranju, tam nad šumečo Savo, je praznoval pretečeni teden naš najstarejši in najzaslužnejši narodni svečenik prelat Tomo Zupan svoj 96. rojstni dan. Mi mu k tej dočakanosti čestitljivi starosti iskreno čestitamo in želimo, da bi ga Bog ohranil narodu do skrajnih mej človeškega življenja.

Narobe svet

V starih, dobrih časih, nekateri pravijo v normalnih časih, se je ljudi vzgajalo k poštenju, k vestnosti, marljivosti, šparanju in točnemu izpolnjevanju obveznosti napram sočloveku in javnosti. Tako vzgojene ljudi se je nagradilo in pohvalilo. Uživali so ugled in spoštovanje. Bili so narodu vzor in vzgled. Tako je bilo nekaj.

Kako je pa danes?

Vestnemu človeku stoji vsak dan eksekutor v hiši. Okrog prezadolženih se vrti cel svet in ugiba, kako bi se jim z odpisom in olajšanjem omogočilo vračanje dolgov, ali pa da bi jih kar enostavno celokupna javnost razbremenila in prevzela dolgove. Dolžniku se upnik klanja in ga spoštljivo pozdravlja v tihi želji, da bi mu gospod dolžnik ja blagovolil plačati dolgove. Če ima kdo kako vlogo in prihranjen dinar, ga ne dobi iz posojilnice in se zanj sploh nihče ne briga. In tako gre ta reč naprej. Trajala bo tako dolgo, dokler bo trajala gospodarska in moralna bolezen. To je namreč huda bolezen.

Teden domače politike

V domači politiki smo ta teden doživeli majhno

spremembo vlade

oziroma njeno rekonstrukcijo (preosnovo). Ostavko sta podala ministra Komnenović in Bobić, na njuni mesti pa sta prišla nar. poslanec Dragiša Cvetković, ki je postal minister za narodno zdravje in socialno politiko, ter minister n. r. dr. Marko Kožulj, ki je prevzel ministrstvo za gradnje.

JRZ

je tudi doživela nekaj sprememb. Znani radikalni prvak Aca Stanojević je izstopil iz izvršnega odbora nove stranke in izjavil, da se ne strinja z načinom njenega organiziranja niti ne z njeno politiko. Kakšne posledice utegne to imeti na nadaljnji razvoj političnega življenja, je težko reči. Vsekakor bomo poročali o tem, ko pride čas.

V katoliškem taboru

se je v Sloveniji pokazal zadnje čase majhen razkol, ki smo ga že dalje časa opazovali. »Slovenec« je puntarje celo nazval kršćansko socialne marksiste.

Gre za to, da hoče večji del klerikalnega šolanstva priboriti delavskemu gibanju več svobode kakor je to morda »višjim« vseh. Kat. akademsko starešinstvo je v Mariboru nastopilo precej odločno in je tudi zmagala struja, ki se zavzema za pravice delavstva.

... (faint text) ...

Tolmačenje uredbe o zaščiti denarnih zavodov

Ministrstvo trgovine in industrije je izdalo dne 20. t. m. uradno tolmačenje čl. 31., točka 7 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov z dne 23. novembra 1934 v tem smislu, da se ima ta člen razumeti tako, da sodišče donša odločbo omenjeno v navedenem odstavku na podlagi pismene izjave enega ali več upnikov, katerih terjatve po znesku tvorijo večino vseh terjatev, ki niso izvzete od pretvarjanja, a brez zaslišanja ostalih upnikov. Taka odločba se izda zavodu ter je izvršna in proti njej ni pravnege leka.

Poleg tega je minister raztolmačil predpis čl. 28 iste uredbe tako, da tudi poroki in sodelniki zavoda, kateremu je odobrena sanacija ali izvenkonkursna likvidacija ne odgovarjajo za obveznosti zavoda strožje kot sam zavod, toda se morejo tudi napram njim vršiti zavarovanja.

S tolmačenjem odstavka 7. čl. 20. uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov je rešeno važno vprašanje, ki bo lahko pospešilo ureditev razmer pri prizadetih zavodih, kar je nujno potrebno, da se čimprej izvrše tudi ostali predpogoji, ki so potrebni za kolikor toliko normalno poslovanje prizadetih zavodov.

Kako dolgo, Gospod, se bodo grešniki še poveljevali, kako dolgo še bodo krivično govorili in se bahali vsi tisti, ki krivico delajo? Ps. 93, 3.

Sprememba vlade

V nedeljo, dne 22. decembra sta podala ostavko na svoje položaje gradbeni minister g. Miloš Bobić in minister socialne politike g. Mirko Komnenović. Še isti dan sta bila imenovana nova ministra, in sicer za gradbenega ministra g. dr. Marko Kožulj, a za ministra socialne politike ter za zastopnika

min. za telesno vzgojo g. Dragiša Cvetković. Oba nova ministra sta kandidirala na Jevtičevi listi in bila izvoljena za narodna poslancata 5. maja t. l. ...

Monopol šolskih knjig naj se odpravi

Te dni se je mudila v Beogradu deputacija tiskarn, grafičnega delavstva in tudi zainteresiranih staršev. Deputacija je izročila na vseh merodajnih mestih spomenico, v kateri navaja in prikazuje škodljivost monopolizacije šolskih knjig. Spomenica dokazuje škodljivost v tem, da so se knjige podražile, da se je njih oprema poslabšala, da je padla kvaliteta in kar je še najvažnejše, povzroča monopolizacija knjig veliko brezposelnost in to zlasti v Sloveniji, kjer je tiskarska kakor tudi knjigoveška obrt zelo razvita.

Razlogi, ki jih spomenica navaja, govore dovolj jasno in podkrepjeno za to, da se monopolizacija šolskih knjig in tudi šolskih zvezkov odpravi.

Kmetška mladina

Srečno v našem prosvetnem delu blagoslovljeno leto želi vsem Društvom kmetijskih fantov in deklet Zveza

Ptuj

Tridnevni II. prosvetno-organizatorični tečaj Pododbora Zveze kmetijskih fantov in deklet za fante, o katerega otvoritvi smo že poročali, je potekel v najlepšem redu in v splošno zadovoljstvo, ter tako dosegel svoj namen. Vodil ga je neumorni predsednik Pododbora tov. Joško Tomažič, predavali pa so gg.: Rudolf Ivan, Majcen Mirko, Peric Lojze, Kronovšek Ivan, dr. Vrečko, Veselko Franc in Zorčič Stanko, ki so v 21. predavanjih podali fantom najbolj potrebne pojme iz gospodarstva, zdravstva, vinogradništva, dramatike, organizacije, kulture in vzgoje. V opoldanskih urah so si tečajniki ogledali mestni muzej pod vodstvom učitelja g. Smodiča; protituberkulozni dispanzer ob razlagi g. dr. Okolokulaka iz sanatorija Vurberg, ter vinsko klet in druge gospodarske naprave tvrde Jos. Orniga ob razlagi g. kletarja in referenta Zorčiča. Zvečer so skupno posetili po eno kino- in gledališko predstavo. Na hrani so bili vsi udeleženci tečaja v Narodnem domu, prenočevali so pa v »Mladiki«.

Fantje, ki so prišli na tečaj iz raznih vasi obširnega ptujskega okraja, so se med seboj hitro spoznali, ter je med njimi ves čas vladalo iskreno tovarištvo in vzorno disciplina. Vsem predavanjem in razlagam so sledili z vidnim zanimanjem, kar dokazuje, da so taki tečaji res nujno potrebni. Ob zaključku tečaja, ki so se ga udeležili predavatelji in odborniki Pododbora, je tovariš predsednik po zaključnem govoru in zahvali vsem, ki so k uspehu tečaja pripomogli, razdelil udeležencem priznanice o rednem obisku vsem predavanjem. V imenu tečajnikov se je predsedniku Zveze tov. Kronovšku in Pododbo-

ra tov. Tomažiču in predavateljem zahvalil tov. Joško Zelenik od Sv. Urbana, kar so vsi navzoči podprli iz živim aplavzom. Oglasila se je vesela pesem, ki je pri našem kmetiskem ljudstvu v navadi po vsakem dobro opravljenem delu (a jo žal danes vedno redkeje čujemo), ter tako dostojno zaključila uspeli tečaj!

Fantje so odhajali domov s trdno voljo in lepimi načrti za delo v prospeh kmetijskega doma in naše vasi. Želimo jim, da najdejo mnogo razumevanja in sodelavcev!

Vladika Strossmayer l. 1849. ... Najglavnejša naloga Jugoslovenov je, da se združijo, sporazumejo in zedinijo ... Vsak, kdor le količkaj bistro presoja naše odnose, ve, da nam vsa naša samostojnost in neodvisnost malo ali nič ne pomoreta, če se nam ne posreči, da postanemo eno politično telo, v katerem bije eno srce ...

Pravilnik za vzdrževanje katastra

Združenje geometrov in geodetov, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani je izdalo slovenski prevod Pravilnika o vzdrževanju katastra v obliki snopiča zbirke zakonov.

Uvodoma ima praktično sestavljen pregled z navedbo členov. Pravilnik predpisuje prijave zemljiških sprememb sodiščem in katastrskim upravam, dalje takse in način prijav, izvedbo parcelacije, obmejnitve, vnose v katastrske mape itd. Pravilnik je važen in nujno potreben za vsa oblastva, geodete, geometre, inženjerje, notarje, advokate in tudi zasebnike. Obsega 140 strani, cena pa znaša le 25 dinarjev. Pravilnik se naroča pri založniku: Združenje geometrov in geodetov, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani.

Amnestija tudi v Avstriji

V Avstriji je bila za Božič objavljena amnestija, s katero je oproščenih nadaljnje kazni nad 1100 oseb. Med pomiloščenimi je tudi 19 uglednih prvakov socialno-demokratske stranke, med njimi general Koerner, bivši komandant Schutzbunda, bivši direktor finančnega odbora dunajske mestne občine Breitner in dr. Seitz, bivši dunajski župan.

Od obsojencev iz februarске socialistične revolucije je deležnih amnestije 154, od obsojencev iz hitlerjevske revolucije pa 16.

Nagrade naročnikom.

V današnjo številko Kmetškega lista smo priložili naročnikom obljubljene prospekte, iz katerih je razvidno, kdo je vse upravičen do nagrad, ki smo jih razpisali za naše naročnike.

Ko prospekte prečitате,

dajte jih svojim sosedom, prijateljem in znancem ter vplivajte nanje, da si naroče naš Kmetški list.

Japonska in abesinska vojna

Japonska država napreduje z orjaškimi koraki. Čim bolj se razvija njena industrija, tem večja se občuti potreba po surovinah in v enaki meri pomanjkanje inozemskih tržišč za industrijske izdelke. Japonski kapitalizem je organiziral močno armado, jo oborožil z najmodernejšim orožjem ter jo pognal na azijsko celino, da mu tam osvoji novih pokrajin, bogatih na surovinah. Prva je padla Mandžurija. Japonska je iz te kitajske province ustanovila samostojno državo in posadila na prestol odstavljenega kitajskega cesarja. Seveda je Mandžurija v popolni odvisnosti od Japonske. Tu je našla japonska industrija bogata ležišča železne rude in premoga. Zaradi ljubega miru je bila Rusija prisiljena prodati mandžurske železnice Japonski.

Toda podjarmljenje Mandžurije pomeni šele prvo postajo japonskega pohoda na azijsko celino. Japonci so postavili geslo: »Azija azijskim narodom!« Njihov končni cilj je podjarmljenje cele Kitajske, Sibirijske in Indokine. Spretno izrabljajo vselej evropske zapletitve v svoje imperialistične namene. Tudi italijansko-abesinska vojna jim je prav prišla. Zlasti zaradi tega, ker se je v ta spor močno vmešala Angleska, ki je istočasno na Kitajski najbolj interesirana izmed vseh evropskih držav. Ker Anglija v sedanjem po-

ložaju ne more riskirati vojne z Japonsko, se čuti poslednja popolnoma varno in njene armade trgajo kos za kosom od onemogle Kitajske. Te dni so že javili svetu, da se pripravlja v kratkem odcep desetih velikih severnih pokrajin od Kitajske in njihova proglasitev za samostojne države. Istočasno se pripravljajo japonske čete na pohod v zunanjo Mongolijo, ki je že dalj časa neodvisna sovjetska država v zvezi z Rusijo. Vendar je malo verjetno, da bi hoteli izzvati Japonci vojno z Rusijo, preden se ne polaste cele Kitajske. Abesinska vojna jih bo zelo približala cilju.

Blagor tistim, ki trpijo preganjanje vsled pravice, ker njihovo je nebeško kraljestvo. Blagor vam, če vas ljudje zasramujejo in preganjajo in hudobno o vas lažejo zavoljo mene. Veseli bodite, ker vaše plačilo v nebesih bo veliko. Mat. 5, 10.

Preganjajo nas in mi blagoslovljamo, preklinjajo nas in mi prenašamo. I. Kor. 4, 12.

Radio

od 29. dec. 1935 do 5. januarja 1936.

Nedelja, 29. decembra: 9.45: Versko predavanje (p. dr. Gvido Rant); 16.00: Gospodinjska ura: O prehrani (gdč. Anica Lazar).

Ponedeljek, 30. decembra: 18.00: Zdravniška ura: O alkoholiziranih motnjah (g. dr. Bogomir Magajna).

Četrtek, 2. januarja: 12.00: Harmonike in citre.

Petek, dne 3. januarja: 18.00: Zenska ura; 18.40: Delavsko predavanje: O pomenu strokovne organizacije (g. Rudolf Smersu).

Sobota, 4. januarja: 18.40: Pereča zunanje-politična vprašanja (g. dr. Alojzij Kuhar).

Sejmi

29. decembra: Mirni peči.

31. decembra: Kočevju, Zagorju ob Savi.

2. januarja: Črnomlju, Ribnici, Radohovi vasi, Sv. Juriju ob južni železnici.

3. januarja: Dolnjem Logatcu.

4. januarja: Domžalah, Križevcih.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'50
1 nemška marka	Din 17'60
1 švicarski frank	Din 14'24
1 angleški funt	Din 215'—
1 avstrijski šiling	Din 9'—
1 francoski frank	Din 2'89
1 češkoslovaška krona	Din 1'81
1 italijanska lira	Din 3'55

Skloni svoja ušesa z veseljem k revnemu in daj mu, kar je tvoja dolžnost. Reši one, ki trpijo krivico, iz rok oholih. Stori to z veseljem. Kadar boš sodil, bodi poln milosrčnosti napram sirotam, kakor oče, in napram materam, kakor mož. Sir. 4, 8.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom

Gostilna
„Pri Figovcu“
Ljubljana

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
tvrdka

I. Knez, Ljubljana

Srečno Novo leto želi

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

Ustanovljeno 1839

Na malo! **DEŽNIKI** Na veliko!

Srečno in veselo novo leto 1936

želi cenjenim odjemalcem ter se priporoča
za nadaljnjo naklonjenost tvrdka

Karl Prelog

trgovina volne, bombaža in galanterije
Na debelo!

Gosposka ulica 1—3

Na drobno!

Stari trg 12 — Židovska ulica 4

SREČNO NOVO LETO

želita svojim cenjenim odjemalcem

Ivan in Fani Javornik
mesar in prekaževalec
LJUBLJANA,
Domobranska cesta, Wolfova ulica

Srečno in veselo novo leto
1936

želi vsem svojim odjemalcem

Ignac Žargi
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta

Srečno in veselo novo leto

Kralj. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ

delikatesa in špecerija

Ljubljana, Stritarjeva ulica
(Filipov dvorec)

SREČNO NOVO LETO

svojim cenjenim gostom in odjemalcem želi

IVAN PEČNIKAR

trgovina z vinom in gostilna

SV. JAKOB OB SAVI

SREČNO NOVO LETO

želi svojim cenjenim gostom

ALOJZIJ DRMELJ

gostilničar

BOŠTANJ

SREČNO NOVO LETO

vsem svojim cenjenim gostom želi

JAKOB MODIC
ŽUPAN
BREST-TOMIŠELJ

SREČNO NOVO LETO 1936

želi vsem svojim cenjenim gostom

Josip Matko
GOTNA VAS

Veselo Novo leto

želi

Iekarna dr. G. Piccoli
Ljubljana

nasproti »Nebotičnik«

Srečno Novo leto

svojim cenjenim odjemalcem in gostom želi

JOŽKO BENEDIK

Stražišče pri Kranju

Srečno Novo leto

vsem cenjenim gostom želi

CIRIL MAJCEN
restavracija glavni kolodvor

Ljubljana

Srečno novo leto

svojim poslovnim
prijateljem želi

Tiskarna Slatnar

družba z o. z.

v Kamniku

SREČNO NOVO LETO

svojim cenjenim kljentom
želi

Klišarna St. Deu

LJUBLJANA, DALMATINOVA UL. 13

SREČNO NOVO LETO

vsem svojim cenjenim odjemalcem
in poslovnim prijateljem želi

STRMAN JOSIP

ŠMARTNO PRI LITJI

SREČNO NOVO LETO

želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

SIANKO LENARČIČ

NOVA VAS PRI RAKEKU

Srečno in veselo novo leto

želi

Kmetijska družba

v Ljubljani

SREČNO NOVO LETO!

J. BLASNIKA NASL.

univerzitetna tiskarna, lito-
grafija in kartonaža d. d.

LJUBLJANA

Veselo in srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem-zadružarjem

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

Veselo in srečno novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem in gostom

IVAN GRAD

gostilna in veletrgovina z vinom

BERIČEVO

SREČNO NOVO LETO 1936

želi vsem odjemalcem in prijateljem

Ignac Tomc

Moravče

Srečno in veselo Novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

Viktor Meden

žganjarna

Ljubljana

SREČNO NOVO LETO 1936

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Ivan A. Grosek

trgovina z mešanim blagom

Trebnje

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Jos. Zupančič

trgovec

Trebnje

SREČNO NOVO LETO 1936

želi vsem svojim cenjenim gostom

Dako Makar

METLIKA

Rudolf Gaj:

Izobčenci

(Nadaljevanje.)

Bilo je okrog enajstih dopoldne, ko sem prikreval v Dunajsko-Novo mesto. Zopet lačen, seveda. Nekam se bom že mogel tu zakaditi, sem si dejal. Kmalu sem obstal pred neko cerkvijo in zraven sem ugledal lep farovž. Kar samoodsebe me je nekaj premaknilo in že sem se znašel pred župnikovimi vrati. Tudi tu mi je stvar iztekla povoljno. Obrazložil sem mu bil namreč odkritosrčno vso stvar in temu sem se bil v resnici zasmilil. Dal mi je dva šilinga ter me nato še napotil v kuhinjo, kjer bi naj dobil od kuharice še nekaj za jesti. Na tega župnika se še danes rad spomnim. Šel sem seveda nato v kuhinjo, toda kuharice ni bilo nikjer in tudi koga drugega ne. Na štedilniku pa je tako nekaj šumelo in cvrčalo, da sem bil primoran pogledati tja. Lep, rejen kapun se je cvrl tam in bil je že tako rdeč kot opeka. Kot blisk sem se ozrl na levo, na desno, na vrata in že sem izvelkel iz žepa nekakšen papir, smuknil vanj kapuna, porinil vse skupaj pod suknjo in že izginil skozi vrata ne da bi bil sam vedel kako — — —

Vsi navzoči so se temu veselo zasmijali in tako prekinili pripovedovalca. Toda on je to priliko izrabil in hitro izlil zopet dva kozarca vina vase. Nato je nadaljeval zopet:

»Toda stvar ni bila tako enostavna kakor bi si človek mislil. Pod pazduho, kjer sem tiščal kapuna, me je jelo zdajci neznansko peči in tudi maščoba mi je že udarjala skozi suknjo. Kaj storiti? Izpod suknje ga nisem upal izvleči, ker je bil papir premajhen, da bi bil pokril vsega

in ljudi pa je bilo vedno dovolj na ulici. Toda peklo me je vedno huje in huje in sicer tako, da bi bil skoraj že najrajši vrgel kapuna od sebe. Zavil sem brž v neko pekarno in zahteval za pol šilinga kruha in komad papirja. Vrgel sem šiling na pult in že premišljeval, kje in kako bi lahko kapuna spravil v papir, da bi nikdo ne videl — kar mi on v istem momentu že tudi lepo zdrkne izpod suknje na tla. Nisem eden tistih, ki jih kmalu kakšna stvar ohromi, vendar sem tokrat bil primoran precej energije uporabiti, da sem se vsaj za silo izkopal iz zagate. Pek je seveda gledal začudeno, ko je videl, kaj lovim jaz po tleh, toda jaz sem se brž napravil jeznega in zamrmral: »tole ima človek od te proklete naglice; na voz moram, pa nimam niti toliko časa, da bi poprej jedel!« zavil brž kapuna v papir, pobral kruh in drobiž ter že izginil kolikor mogoče naglo — — —

Omizje se je zopet zasmijalo in Goronov je vprašal:

»Kaj pa ti je bil pek dejal?«

»Kaj če vraga reči. Nič! Smejal se mi je.«

»In brž nato,« je nadaljeval Arabin, »sem jo udaril iz mesta. Med potjo sem si bil kupil še šibice in tobak in tako se mi je v ostalem obetal povsem lep popoldan. Precej daleč je že bilo predmestje za menoj in skoraj sem že bil dosegel hladno senco košatega gozda, kar začujem tam na desni, nedaleč od njega prijetno šumenje vode. To bo pa še mnogo bolje nego gozd, sem si dejal, ter se brez pomisleka napotil tjakaj. In res: po globoki strugi med jelšami in grmovjem je šumljala hladna voda — tako čista in jasna kakor nebo, da me je zdajci ob tem pogledu spreletelo kar tako nekaj toplo pri srcu. Tu bom lepo na samem in nikdo me ne bo videl, sem si mislil; nato sem se brž slekel, vzel v roke

mojega kapuna in kruh ter se vsedel lepo na travo. Po končanem obedu, ki mi je v ostalem jako dobro teknil, sem si napravil cigareto in se zleknil po travo. Takole nekako, sem si mislil sam pri sebi zadovoljno, se bom že počasi prerinil zopet do doma. Naposled, ko mi je že postalo na travi prevroče, sem zavil vso obleko in čevlje v klobčič ter ga postavil nato v najbližnji grm. Kake dve uri sem bil vedno na mestu; skočil v vodo, pa zopet se vlegel na travo. Toda potem sem se pa le bil spozabil, da sem se odstranil predaleč... Tako prijetno je bilo namreč plavati tu notri. Ko sem kakih štiristo metrov oddaljen pričel potem lesti iz vode, se mi je kar naenkrat zazdelo, kakor da bi bil s to svojo nepreviđnostjo zares lahko napravil največjo neumnost. Skoro dirkaje sem se vrnil na mesto, toda — o groza, obleko nikjer! Kakor znoril sem pričel prevračati vse grmovje in to ne vem kako daleč vzdolž struge, toda vse zaman: obleko s čevlji vred in vsem skupaj mi je bil nekdo odnesel — — —

»Ho, ho, ho!« se je začulo iz vseh grl. »In si zares ostal potem čisto nag?« ga je z zaprepasčenjem pogledala Nevinka.

»Kratke spodnje hlače, ki sem jih bil obdržal na sebi, to mi je bila sedaj vsa moja obleka,« je z vso resnostjo poudaril Arabin.

»To je bil pa zares špas,« je menil Goronov.

»In kaj si pa potem napravil?« ga je radovedno vprašala Karina.

»Kaj hočeš napraviti? Jaz sam nisem vedel kaj bi in kako bi,« se je odrezal Arabin.

Natočili so si zopet kozarce in ko so izpili, je Arabin nadaljeval:

(Se nadaljuje.)

Srečno novo leto 1936

želi vsem svojim
cenjenim poslov-
nim prijateljem

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica št. 23

SREČNO NOVO LETO 1936

želi vsem cenjenim odjemalcem

Franc Slamič

mesarija in tvornica mesnih izdelkov
in konzerv

Ljubljana

SREČNO NOVO LETO
1936

svojim cenjenim gostom

želi

DAJ-DAM, LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim odjemalcem
in cenjenim gostom

FERDO VODE

Kaplja vas

Srečno in veselo novo leto
1936

vsem cenjenim odjemalcem želi

KMEČKI MAGACIN

Ljubljana

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom

Rezi Zalaznik

gostilničarka »PRI ŠESTICI«

LJUBLJANA, TYRŠEVA C. 8

Srečno in veselo novo leto

želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem

Goršič Alojzij

št. Jurje

SREČNO NOVO LETO

vsem svojim cenjenim odjemalcem želi

Manufaktura „Pri Zajčku“

Ljubljana

SREČNO NOVO LETO

vsem svojim gostom želi

FRANC MOLJ

gostilna

Voglje

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom
kakor odjemalcem vina

FRANC GRAD

gostilna in zaloga vina
ZG. KAŠELJ

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom in se i
nadalje priporoča

SIME STOSIČ

GOSTILNA PRI KMETU

Ljubljana, Gosposvetska cesta 8

SREČNO NOVO LETO
1936

vsem cenjenim odjemalcem želi

Medić-Zankl

Ljubljana

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
in poslovnim prijateljem

MARTIN BERLAN, Lobček 56

trgovina z usnjem
in čevlarskimi potrebščinami

Velika izbira novoletnih daril
pri trdki

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Varno naložite svoj denar pri
HRANILNICI KMEČKIH OBČIN V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta št. 19. V palači Vzemne zavarovalnice
Telefon 21-83 Ček. račun 10.545

Hranilne vloge na kajžice, stalno razpoložljive, sprejema in jih obratuje najugodnejše.
Večje stalne vloge z odgovorjo po dogovoru. — Zavod je poplarno varen, ker
jemci za 16 večjih kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in z vso svojo
davčno močjo, ter je stalno pod nadzorstvom bankega komisarja.
Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure dopoldne.

Blasnikova
„Velika Pratika“
za leto 1936

je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarju
J. Blasnika nasl., Ljubljana,
Breg 10 in v vseh večjih trgovinah

Ta naš najstarejši slovenski ljudski koledar je
res praktičen in zanimiv. — Zato ga hoče imeti
leto za letom vsaka slovenska družina. — Letos
mu je dodana še večbarvna reprodukcija lepe
slike „POKLON MODRIH“

Kmetje,

kupujte
blago pri trdkih, ki
nudijo svoje blago v

„Kmetsem listu“

Manufakturna veletrgovina
Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

Ali si že naročen na »Kmetško matico«?

Sava

obča zavarovalna d. d. v Zagrebu

generalno zastopstvo
za Dravsko banovino

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Vplačana delniška glavica

Din 10.000.000

Od 1. 1920 dalje izplačala odškodnin

Din 230.000.000

najaktualnejša

jugoslovanska

zavarovalnica

sprejema

zavarovanja
vseh vrst.

Proračuni

brezplačno na

razpolago

pri vseh

zastopnikih.

Novost v prehrani naše dobe je: Mešana domačih čajnih rastlin

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Min. soc. pol. in nar. zdravja od 11. maja 1935
1. S br. 14.004. Stavlja v promet

KMETIJSKA DRUŽBA r. z. z o. z.
V LJUBLJANI

NAŠ ČAJ

„Naš čaj“ za vse ženske in moške, za odraslo dečo in majhne otroke — Je pravi družinski čaj iz naših domačih čajnih zelišč — Pijte ga

zjutraj in zvečer,

dopolodne in popoldne ter ob vsaki drugi priliki — Vsi so zadovoljni, vsi ga hvalijo! „Naš čaj“ zahtevajte v vseh prodajalnah!

Najprimernejše darilo

ARIJANA, ves. v platno . . .	Din 32'—
POZNA OSVETA, ves. v pl. . .	„ 30'—
FARNMOR, ves. v platno . . .	„ 35'—
V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, kart. . .	„ 46'—
PESMI O KRALJEVICU MARKU, kart. . .	„ 24'—
POPOTOVANJE PO ZVEZDI VEČERNICI, kart. . .	„ 12'—

je lepa knjiga!

V razvedrilo in zabavo vam nudimo tole izbor:

Knjiga, ki je pravkar izšla in vzbudila v vsem slovenskem svetu največ zanimanja, je 348 strani obsegajoče delo uglednega učenjaka univ. profesorja **dr. Milana Vidmarja**

„MOJ POGLED NA SVET“.

V platno vezana in na finem papirju tiskana velja Din 120'—.

Vsako si lahko uredi lastno malo knjižnico, če si naroči klasična dela naše »Male knjižnice«.

Dosedaj so izšli tile zvezki:	
Josip Jurčič: SOSEDOV SIN	Din 10'—
Dr. B. Škerlj: ČLOVEK . . .	„ 12'—
vez.	„ 20'—
H. Beecher Stowe: KOČA STRICA TOMA . . .	„ 12'—
J. W. Goethe: EGMONT . . .	„ 12'—
Horatius Flaccus: PISMA, SATIRE IN PESMI . . .	„ 10'—
Vsa zbirka v obsegu 10 knjižnic stane Din 80'—.	

Okras za vsako knjižnico je šest v platno vezanih knjig pod naslovom:

Ivo Šorli
IZBRANI SPISI.

Kdor ljubi lahko in zabavno čtivo, ki se pa tudi ne izogiblje resnih življenjskih vprašanj, temu bodo izbrani spisi Šorlija res užitek. Dosedaj so izšle 4 knjige, zadnji dve knjigi izideta v kratkem. Cena posameznemu zvezku Din 60'—, vsej zbirki v obsegu 6 knjig pa Din 320'—.

Vse tu navedene knjige oddamo tudi na obročna odplačila, če presega znesek Din 120'—.

Važna za vse pridobitne kroge: industrije, trgovce, obrtnike in za urade je pravkar izšla knjiga

»ZAKON O NEPOSREDNIH DAYKIH«.

Knjigo je spisal priznani strokovnjak na tem polju g. Sušec Štefan, načelnik finančnega oddelka kraljevske banke uprave v p. Knjiga obsega 552 + XVI strani in velja v celotno vezano Din 160'—.

Tiskarna Merkur izdaja tudi v posebni zbirki »ZAKONI IN UREDBE« vse važne zakone. Na zahtevo Vam pošljemo brezplačno seznam.

Pišite še danes na

KNJIŽNO ZALOŽBO TISKARNE MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

Čevlji

Moški box, visoki 125 Din

Smučarski 200 Din

Ženski moderni od 135 do 165 Din

Otroški nepremočljivi od 65 do 90 Din

Prodajalna čevljev

„Pri Pollaku“

sedaj Kolodvorska ulica šte. 11

EKONOM
r. z. z o. z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskata, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **RAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35.000.000'—

Rezerve: Din 1.300.000'—